

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
RÉTI FERENC

Szerkesztőség:
II. kerület, Rózsa-utca 7. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

II. évfolyam.

Csongrád, 1904. december 11.

50. szám.

A csongrád-szentesi vasút.

Csongrád város képviselő testülete azon indokkal szavazott meg a csongrád-szentes-orosházi vicinális vasútra 60,000 koronát, ha a vállalkozó, illetőleg az engedélyes még a jelen év őszén megkezdi a vasútvonal földmunkálatait.

Ugy járt Csongrád város közönsége a csongrád-szentes-orosházi vasútra megszavazott 60,000 koronával, mint az egyszerű király a molnárléánnyal, ki vitt is a királynak ajándékot, nem is, amennyiben a magával vitt galambot a király orra előtt a szita alól kiröpítette.

A talány böles megfejtésének fejében elvette a király a molnárléányt feleségül.

Mi is kapunk is a 60,000 koronáért valamit, nem is, mert a nyerendő törzsrésvényekre csak ráfizetünk, amennyiben azokat őriztetnünk kell s biztosítani betöréses-lopás ellen évi 100—120 korona díjért.

Összeházasodtunk tehát mi is a csongrád-szentes-orosházi vasúttal s így viselnünk kell a háztartás költségeit.

Mert valószínűleg aligha csalódunk abban, hogy alól áll nullán azon vicinális vasúti törzsrésvények száma, melyek után a tulajdonosok osztalékot szednek. Boldog lesz, aki megéri, noha halála előtt senki sem mondhatja magát boldognak.

Ismerjük azonban azon szemüveget is, melyen nézve ezen 60,000 korona nem kidobott pénz. Tudjuk, hogy e szűk esztendő keserves telet hozott a szegény munkás emberre s bizony jól esnék, ha a vasútépítési munkálatoknál valami keresethez juthatna.

Ez nyugtat meg bennünket a 60,000 korona sorsa iránt s éppen az aggaszt, hogy ezen reményünk sem teljesedik. Pedig alig akad a szegény embernek munkája. A beköszöntött rideg tél dacára széjjel van még munkás népünk nagy része az ország távoli vármegyéiben s alig keres annyit, mennyivel magát eltenge.

Aggodalom tölt el bennünket, mert nem látjuk teljesedésbe menni a vasút engedélyesének azon ígérését, hogy a nekik hiányzó 60,000 korona megszavazása esetén a vasút földmunkálatait azonnal megkezdi.

Most tűnik ki, hogy még a tervekkel sem voltak készen, azok sem lettek bemutatva illetékes helyen s e miatt lett elútasítva a törvényhatóság ama kérelme, hogy a vasút építését a miniszter engedélyezze. A vasút közigazgatási bejárása még f. hó 15-én lesz megtartva.

Nem tudjuk, hogy ezen közigazgatási bejárásán Csongrád községet kik képviselik, mégis figyelmükbe ajánlunk egyet-mást.

Nevezetesen úgy halljuk, hogy a vasút a tranzverzális úttól a Holt-Tisza felől 10 méterre halad s így a csűrhejárást közepén metszi. Oda kellene tehát hatni, hogy az anyagödrök az úttest és a vasút között elmaradó 10 méteres területen készíttessenek, hogy ami még megmarad, csűrhejárásnak használható legyen. Miután a baltás erdőhelyet a vasútvonal közepén metszi, a baltáserdő egészben sajátíttassék ki s a vasútépítésnél be nem használt terület engedessék át a község részére a községtől elvett területek helyett.

Másik nem kevésbé fontos érdek, hogy a tiszai hid tulsó feljáromjánál a mentett réti lakosok részére megállóhely létesíttessék, nehogy úgy járjunk, mint a csongrád-félegyházi vasútnál, hol a konyaszéki megálló létesítése Csongrád községnek 1600 koronájába került.

Harmadik s egyszersmind legfontosabb, hogy az építkezés Csongrádról induljon ki s az engedélyezés után azonnal kezdetét vegye, hogy ama humanistikus céllal megszavazott 60,000 koronának mi is hasznát vegyük.

Hisszük és reméljük, hogy ily csekélységekben megfogják védeni érdekeinket, s rajta lesznek, hogy a bekövetkezett napokban támaszára lehessünk azoknak a munkás testvéreinknek, kik nehéz kubikmunkával keresik napról-napra a mindennapi kenyeret.

— **Az új anyakönyvi kivonat.** A belügyminiszteriumban most dolgoznak azon az útasításon, mely az állami anyakönyvi törvény módosításáról szóló, 1905. január 1-én életbe lépő novellára vonatkozik. Ezen időtől kezdve ugyanis, mint ismeretes, az állami anyakönyveknél is megszűnik a jegyzőkönyv szerkezetű anyakönyvelés s visszatérnek az egyház által használt formához: a rovatos alakú anyakönyveléshez. Az új intézkedések között fontos lesz azon intézkedés, hogy az anyakönyvi bejegyzésről ezentúl nem kell szó szerinti kivonatot adni. Elég, ha a kivonat megfelel a bejegyzési tartalomnak. Ennek az eljárásnak az lesz az előnye, hogy a munkát esőkenti, hogy nem kell esetleg kiigazított anyakönyvi bejegyzéseket adni a kivonaton, aminek főleg az utólag törvényesített gyermekeknel van fontossága, illetve az illető gyermekekkel szemben nagy kiméletessége.

— **Cukorkák készítése.** Közönséges cukorkák készítése nem tartozik a képesítéshez kötött iparágak sorába, az úgynevezett szalon cukorkák készítése ellenben a cukrászipar kötelei-

hez van csatolva, a keresk. miniszter 1904. okt. 5-én 65.198 szám alatt hozott elvi határozata szerint.

A kiscgazda.

(Gy. M.) Régi dolog, hogy valamennyien született gazdáknak tartjuk magunkat. Alig akad ember, aki vágyai netovábbját másban keresné, mint néhány ezer holdnyi bányai pusztában. Alapjában pedig úgy áll a dolog, hogy nemcsak jó gazdák nem vagyunk, de még azzal sem tudunk gazdamódra élni, amit a természet ajándékként hullat az ölkünkbe. A panaszokkal, a bajok hánytorgatásával már egészen másként vagyunk. Amióta az amerikai, majd az ausztráliai óriási kiterjedésű szántóföldek termései megjelentek a világpiacokon, s természetszerűleg redukálták a buza árát, kifoghatatlanok vagyunk az ezernyi bajok felsorolásában; elviselhetetlennek találjuk az adót, magasnak a munkások béréit; soknak a vasut tarifáit s tele kiabáljuk a kormány fülét, mert tőle várjuk minden bajnak az orvoslását.

Hát ez így nem egészen van helyesen. Szó sincs róla, vannak bajok, amiknek orvoslására egyedül a kormányzat van hivatva, de hogy összedugott kézzel mindent onnan várjunk, az egy volna a sültgalamb históriájával. A magyar gazdaközönség, különösen pedig a kiscgazdák óriási hányada, éppen ott tart ma, mint tartott ötven évvel ezelőtt, amikor csak belekellett szórni a magot a földbe s tíz hónap múlva besöpörni az acélosszemű buzának az árát. Intenzív gazdálkodásról fogalma alig van a magyar kiscgazdának; nagyobb uradalmaink is csak az utolsó két-három esztendőben kezdik belátni, hogy mindenáron való buza termesztés mellett egy-két százaléknál a legjobb gazda keze alatt sem jövedelmez többet még a kifogástalan minőségű föld sem. Minden öröme, minden büszkesége abban telik a mi gazdáinknak, ha minél nagyobb területet vethetnek be buzával; e mellett aztán alig jut valami a többi gazdasági növényeknek. A kiscgazda csak a legtrikább esetben termel eladásra répat vagy tengerit, megelégszik, ha a házi szükségletre valót kitermi a földje, amin hízalja a disznáját s kiteleltetett két-három darab szarvasmarhát. Így aztán egész évi jövedelme kockára van téve: a buza vagy rozsra. Ha ez nem talált beütni, kész a veszedelem.

Pedig az utolsó hat-nyolc esztendő keserves tapasztalatokat hozott gazdáinknak. Az az időjárás, amely évek óta hetes esőkkel, köddel fordítja a tavaszt, fagygyal, hóharmattal kezd s rekkenő forrósággal végzi a nyarat, egy cseppet sem kedvező a buza fölösleges kultiválására. A nagy gazdaságok már kezdenek erre rájönni s a buzavetések mennyisége mutatja is ezt a csökkenést.

A statisztika szerint múlt esztendőben hét százalékkal csappant meg a buzaföldek száma, ami elég tekintélyes mennyiség, ha számba vesszük, hogy nagy kiterjedésű lapok lecsapolásával óriási kiterjedésű földek kerültek eke alá. A hivatalos kimutatásokban ott találjuk és pedig elég szép mennyiséggel a mákot, amelyet eddig legfeljebb kertekben háziveteményként termesztettek. Egyre nagyobb és nagyobb hányad esik a len és kender termesztésére, szaporodott a rizs a délvidéken, de különösen a burgonya, ami Dunántul kezd erősen kultiválni, sőt itt-ott már

Művészi kivitelű **karácsonyi képes levelező lapok** óriási választékban olcsó áron kaphatók
Bozó és Justin üzletében Csongrád, Szentháromság-tér 2. sz.

gyógynövényekre is akadunk, ami azonban még elenyésző esekélyesség. Mindez azonban a nagy gazdaságokra esik. A kisgazda megmarad az ő buzájánál s ha van elegendő trágyája, amivel évről-évre megjavíthatja a földjét, esztendőközön keresztül egyebet sem termel buzánál, rozsnál. Az igaz, hogy a kisgazda nem termelhet például cukorrépat, amit cukorgyáraink csak nagy mennyiségben s évekre kötött szerződések alapján vásárolnak, de termelhet burgonyát, kendert, mákot és termelhet gyógynövényeket, amelyek céltudatos és szakszerű művelés mellett a leg-gazdaságosabb vetemények közé tartoznak.

De nincs kizárva a cukorrépa termesztése sem, ha közösenként szervezkedve lépnek a kisgazdák szerződésre a gyárakkal. Németországban, ahol a kisgazdák száma összehasonlíthatatlanul több mint nálunk, már régen rájöttek, hogy összeadva terméseiket, sokkal könnyebben s előnyösebben értékesíthetik, mint egyenként. Ez természetes is. Ha egyéb haszna nem lenne is az ilyen értékesítő szövetkezeteknek, mint megtakarítani azt a néhány krajeárt, amit a gabonát vásárló ügynökök métermázsánként zsebre vágnak, már ebben is nagyon szépen megtalálná célját.

Előnye különben is ennek a dolognak annyi van s olyan kéznél fekvő, hogy felsorolni is felesleges. S egy kis jóakarattal, egy kis buzgósággal mindezt elérhetjük, csak éppen a kezünket kell kinyújtani utána.

Közgyűlés.

Csongrád község képviselő testülete folyó hó 5-én tartotta e havi rendes közgyűlését. Első tárgya a községi előjáróság jelentése volt a községi árva-pénztár s a községi árvaalap pénztár pénzfeleslegének melyik helyi pénztárnál leendő elhelyezése iránt.

A községi előjáróság azon indítványt tette, hogy a községi árva-pénztár pénzfeleslegét a Csongrád és Vidéki, a községi árvaalap pénztár feleslegét a Tiszavidéki takarékpénztárnál helyeztessék el kamatozó betétként.

Ellene szavaztak: Cseh János, Faragó Antal, Fekete Márton, Góg János, Huszka Márton, Szendrői László, Ötvös Antal, Szarvas Márton, Türi A. János, Türi A. László, Vári Dániel községi képviselők.

Érdekes, hogy a községi képviselők Tiszavidéki részvényesei a saját takarékpénztárunknak ellene szavaztak.

Második tárgya az alispán átirata volt, a központi választmányának 6 évre leendő megalakítása iránt. A választmány tagjai lettek: Faragó Antal, Söhlly Gyula, Herke Ferenc, Ujhelyi Nándor, dr. Szarka Mihály, Kovács Elemér, dr. Nagy Sándor, Faragó Péter, Szőke Pál, Eder János, Szvoboda Ferenc és Blázsik Mihály, valamennyien országgyűlési képviselő választók, kik közül Blázsik Mihály, Eder János, Faragó

Az esküvőn.

Sass Jóska esküvője volt. Az utca népe teljes számmal jelent meg a hazafelé menő új pár megbámulására. Afféle falusi lakodalom volt ez s az esküvő után hosszú lakoma következett, a lakoma után tánc.

A szép fekete hajú Turbók Árpádné már a lakoma alatt nyugtalanul feszengett székén s nekiperült arcán az unalom és kimerültségnek egy kis árnyéka volt. Férje nem volt látható sehoh. Bizonyosan valamelyik szobában ivott versenyt a többiekkel.

A szép asszony egyszer csak átszól suttogó hangon fiatal szomszédjának, Szűcs Miskának: Szeretnék innem elmenni, nem szokhatna meg valahogy?

— Gyerünk — mondja az asszonynak — magam is kíváncsi vagyok.

— És karonfogva kisurrantak a vig társaságból. — No hála Istennek — sohajt a fiatal asszony — csak hogy kint vagyunk, itt sokkal jobb, mint odabent.

Azután mind a ketten gondolataikba merülve hallgattak.

— Nézz csak — szól az asszony — hogy táncolnak benn és milyen örületesen járnak. Menjünk! Nem szeretem még látni sem.

S a fiatal asszony megfogta kísérője kezét és idegesen vonzolta a ház előtt elterülő kert felé, ahol föl s le sétáltak egy darabig.

Antal, Söhlly Gyula, dr. Szarka Mihály és Ujhelyi Nándor az 1874. évi 33. t.-c. 21. §-ában előírt esküt nyomban letették.

A tárgysorozat harmadik tárgya a vármegyei törvényhatósági bizottság 418/904. számú határozata volt az „Arany-sziget”-nek gyümölcsössé leendő átváltoztatását kimondó 65/904. számú közgyűlési határozat feloldásáról. Minthogy a jelen esetben törzsvagyon lényeges átváltoztatásáról van szó, az ügy érdemleges tárgyalására az 1905. évi január hó 13-án tartandó közgyűlés tüzetett ki. Ugylátszik ezen ügy is dugába dől. Ott, hol a községi terhek apasztásáról lehetne szó, mindig akadnak emberek, akik azt megakadályozni törekednek, részben mert nem az ő eszméjük, részben mert nem tudják felfogni a dolog horderejét kellőképpen.

A közgyűlés negyedik tárgya a vármegyei törvényhatósági bizottság 420/904. sz. határozata volt, melylyel a kofák és kereskedők által a heti és napi vásárokon kezdődő vételidő pontja meghatározását tárgyaló 182/904. sz. közgyűlési határozatot megsemmisítette, azzal, hogy a szabaddkereskedelem nem akadályozható. Ki leszünk tehát ismét téve a kofák kapzsiságának. Szentés az más, rendezett tanácsú város, affelett nem gyámkodhatik a böles vármegye.

Ez is mutatja, mennyire ideje volna a nyomorúságos községi szervezettől megszabadulni.

Ötödik tárgya a vármegyei törvényhatósági bizottságának határozata volt, melylyel Szvoboda Ferenc ama felebbeszését, hogy a közgyűlés nem lett volna illetékes a Csongrád-sövényházi ármentesítő társulattal kiegyezni, elutasította.

Nyolcadik tárgya a belügyi m. kir. miniszterium 101.090.904. számú rendelete volt, melylyel Csongrád község ama kérelmét, hogy gyámhatósági joggal ruháztassék fel, elutasította, mert ahhoz sem anyagi, sem kellő szellemi ereje nincs. Mintha nem 13 ügyvéd támogatná nálunk az igazságot hol jobbra hol balra. Igazán dicső kritika, mintha Tisza István miniszter is csongrádi fiskális lenne. Ezzel egy ideát eltemettek hosszú időre megint.

Tudomásul vétetett a f. évi október hó 29-én tartott pénztárvizsgálat eredménye.

Törülve lett a Kaszaniczy Dénes nevén vezetett pince bérleti hátralek s a tanítói földek után tévesen kirótt 80 korona 74 fillér községi pótdad s a Magyar István nevén vezetett 31 korona 20 fillér fogyasztási adóhátralek.

Napi-rendre tért a közgyűlés Ludrovai Tóth István képviselő, Arad szab. kir. város nyugalmazott mérnöke azon indítványa felett, hogy a csongrádi esendőrör vezetőjére egy tiszt vezényeltessék ki. Mert a csongrádiak Bogdán József járási parancsnok működésével teljesen megvannak elégedve, de meg a esendőrör részére kiadott szervezeti utasítás 13. §-a szerint ezen indítvány ki sem vihető.

Ezen indítvány ugyan ügylátszik nem is akart egyéb lenni, mint sulyosbitása azon jogtalan

— Leülhetnék talán — szól Szűcs Miska, amint egy padra bukkantak.

— Nem bánom.

Leült a padra s köpenyének gallérját felhúzta egész az arcáig. Szűcs is helyet foglalt mellette s újból gondolataikba merültek.

Szűcs Miska nem mert megszólítani a gondolataiba merült szép asszonyt, hanem várt. Semmi ötlet nem jött az eszébe s nyugtalanul feszengett a padon s arról gondolkodott, hogy milyen régen nem ivott már limonádét, egész elfelejtette a kedves ital ízét.

Az asszony kis szünet után hirtelen megszólalt s megzavarta Miskát gondolatainak folytatásában.

— Fáradt vagyok. Ez a sok hűhó teljesen kimerített. Nos, hát mit szól az új párhoz? Mi?

— Kedves pár — felelt tartózkodva Szűcs. Szokása volt Szűcsnek, hogy mindig azt mondja az asszonyoknak, ami nekik kellemes, hogy elnyerje a tetszésüket, ami vajmi ritkán sikerült így is. Most nem tudta, mikép tetszik a fiatal pár a szép asszonynak, hát csak azt mondta most: ami eszébe jutott.

— Úgy találja, hogy egymáshoz illenek?

Miska vállalt vont.

— Azt sohasem lehet előre tudni. Az idő majd megmutatja.

— A jövő! Ugyebár? Nekem is azt mondták most három esztendője — emlékezem! De hát ezek itt? Csak nem gondolja, hogy ezek egymáshoz illenek, hogy ezek szeretik egymást?

panasznak, melyet az indítványozó régi ellen-szenv és bosszúból Bogdán József ellen emelt. A csongrádiak teljesen megvannak elégedve Bogdán József működésével és csak sajnálattal látják, hogy immár 25-30 napja tartják távol jogtalan, idétlen panaszokra az őrstől. Elvárhatna ekkora község, hogy egy becsületesen szolgáló egyént nem tart vissza felesleges hatósága indokolatlanul annyi ideig a járás eléről.

Blázsik Mihály községi képviselő indítványa következett ezután a fogyasztási adókezelésért a községi előjáróság megjutalmazása iránt. Dr. Szarka Mihály községi képviselő az indítványt oda kívánja módosítani, hogy az 1. jegyző 500, a bíró és pénztárnok 300, összesen 800 korona jutalomban részesíttessék. Ezen indítvány emelkedett határozatra.

A községi gyümölcsöskert mikénti hasznosítására kiküldött bizottság jelentésére jött ezután a sor. A bizottság a kertészi állást beszüntetni s a kertet haszonbérbe adni véleményezte, azonkívül általános fairást, 40 darab eperfa és 7 darab mandulafa kivágatását. Így írtották ki annakidején az arany-szigetet is. A közgyűlés bár beigazoltak látta azt, hogy Bubenik Antal kertész köteleességét, úgy miként azt a 864/5465. sz. határozat előírja sohasem teljesítette, mindamelllett elhatározta a szerződés megkötését, a 40 darab eperfa és 7 darab mandulafa kivágatását s eladását.

Törülte a közgyűlés a felső oldali birtokosság (magyrét) és a serházuzgi rét után hosszú idők óta tévesen vezetett 2471 korona 68 fillér, illetve 3351 korona 04 fillér adóhátralekét, amennyiben ezen összeg a birtokosokon már egy ízben beszédetett.

Bérbe vette a képviselő testület Bodor István csongrádi lakos Szarvas-utca 37-ik számú házát, amennyiben azt kellőleg átalakítja kisdédovodai célokra, ezzel a belvárosi lakosok jutnak kisdédovodához, melylyel egy régi óhajuk jut teljesítésre.

Biztosított a községi adópénztár 250,000 korona kötvény és 70,000 korona készpénz erejéig betöréses lopás ellen, melyért a község 75 K 12 f díjat fizet évenként.

Szabados József és társai indítványa következett volna az általános politikai helyzet miatt a kormányhoz bizalmatlansági nyilatkozat intézése iránt. Ezen indítványt azonban indítványozók Söhlly Gyula felvilágosítására visszavontak. Dr. Szarka Mihály ügyvéd azonban megpróbált ellene tagadni, de sikertelenül. Ezzel az utolsó tárggyal a közgyűlés véget is ért.

HIREK.

— **Mária immaculata.** A római katolikus anyaszentegyház gazdag és titokzatos jelentőséggel teljes ünnepet tartott f. hó 8-án, Mária szeplőtelen fogantatásának napján. Akkor volt ugyanis ötven esztendeje annak, hogy a boldog-

— De hát miért ne illenének egymáshoz?

— Miért? Miért? Hiszen csak rájuk kell nézni, már látja az ember azt a sértő ellentétet, ami kettőjük között van. Sass művelt, a művészet iránt érdeke van, de könnyelmű, szeret költenek s meglássa a felesége hozományára hamar tönkre megy. És ez a Gizi... No, de hiszen ismeri?

— Hát ha szeretik egymást?

— Ha, ha, ha! Szeretik egymást — kacagott az asszony. Csak ne higgye! Örültség volna még csak feltételezni is. Hogy Sass... De hiszen erről nincs mit beszélni. Sassnak szüksége volt pénzre és elvette Gizit.

— És Gizi?

— Gizi! No ez tisztára nevetséges! Hát szeretnek a mai lányok? Van fogalmuk arról egyáltalában, amit szerelennék neveznek? Bolondság! Alig cseperednek fel, viszik bálba, bevezetik társaságba és csipnek neki egy férjet és — befejezte pályafutását. De legtöbb esetben még csak azután érik meg az esze. **Azután**, mikor már férjes asszony. Ez a nagy baj! Jobb volna, ha megmaradhatnának boldog öntudatlanságukban sokaig — sokaig. De nem így van ám!

— Ugyan micsoda nagy baj lehet abból, hogy egy asszony öntudatra ébred?

— Micsoda? Az, hogy ebben az új állapotban legelső gondja, hogy férjét felszarvazza.

— De már az csak igazán furesza volna, ha az öntudatra ébredés így nyilvánulna.

Teljesen ártalmatlan arcszépítő szer a „Kamilla krém.” Hatása bámulatos. Ara 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél: Balkányi Lajos a „Megváltó”-hoz címzett gyógyszer-tárában Csongrádon.

ságos Szűz szeplőtelen fogantatásáról való dogma ünnepélyesen kihirdetett. A római egyház tanításai szerint az első emberpár bűne eredendően kihatott az emberiségre. Am az Isten irgalmas és hogy a bűntől megváltsa az emberiséget, tulajdon fiát küldte a földre. Az egyház dogmatikus okfejtése szerint nem lehet bűnös azon anya, aki a Mindenható végzése szerint Isten fiának, Jézus Krisztusnak földi megjelenést ad. A katolikus világ embermillióit valósággal meghihette a boldogságos Szűz kultusza, melynek felemelő megnevezésű áldása, kivált a női lélekre, mindenkor megható, — és még a mostani modern kor felfogásán is győzedelmeskedik. Méltányolni kell tehát ezt az ünnepet nemcsak a római anyaszentegyház híveinek, hanem minden mélyérzű, művelt embernek.

Új választás lesz. F. hó 5-én tartott ülésében a vármegye igazoló választmánya a nov. 15-én megtartott vármegyei bizottsági tagválasztást megsemmisítette. A választás megsemmisítését a kérvényezők a következő okok alapján kérték: a szavazás ellenőrzésénél oly bizalmi férfi szerepelt, aki nem választó, a választottak közül egynemelyik írni nem, csak „rajzolni” képes a nevét s végül, hogy egy kerületben volt a választás, holott a létszámot tekintve a törvény két kerületben rendeli el a szavazók megosztását. A két utóbbi okot azonban nem bírálta a választmány, csupán az okból, hogy a bizalmi férfiak egyike nem bírt szavazati joggal, semmisítette meg a választást.

Mikor az életéről van szó. Farkas Béla polg. isk. igazgatóra ránehézted az Úr keze. Emberek vagyunk, törekény semmi, gyarló báb, akít egy fagyos téli szél elsöpör, mint az avart, mely tehetetlen magával. Alig pár hete, hogy korai sírjába hervadt egyik szerető gyermeke, az élte virágában levő 18 éves Sarolta, s már most megdőbbsen vesszük a hírt, hogy *Farkas Ilonka tanítónő, Placht Arthur gazdasági szak-tanár és a szolgálatban álló család szintén hasi-hagymázba estek.* Tehát sajnosnak kell tapasztalni, hogy a betegség *ragadós.* Fölkérjük tehát dr. Boér Antal járási főorvost, hogy Farkas Béla polgári iskolai igazgatót az iskolába való járástól tiltsa el, mert az iskolából önkényesen nem maradhat el, de orvosi véleményre igen. Az igazgató kártársai is legtöbbszörre családok emberek, akik nemcsak saját énjökre tartoznak vigyázni, hanem családjuk épségét is kötelesek megóvni, úgyszintén a serdülő korban levő tanítványok azonosképp ki vannak téve a járványos betegség veszélyének. Mivel pedig az életéről van szó, nem akartunk a magunk laikus esze után indulni, megkérdeztük dr. Lamberger Manó és dr. Schvare Izsó orvos urakat, hogy ragadós-e a hasi-hagymáz vagy nem. Mind a két orvos *ígennel felelt* s azt mondták, hogy ahol ilyen beteg van, ott a legnagyobb elkülönítésről lehet szó s nem tartják megengedhetőnek, hogy az igazgató a növendékek közé mehessen. Az apai

— Meglehet. De igaz. Én tapasztalatból beszélek. Én ezt végig csináltam mind!

— A báltól, a társaságtól egészen a . . .

— No nem egészen . . . nem — vágott közbe az asszony — hanem ha türelmes lesz elmondom. Akarja, hogy elmondjam? Nos jó, elmondom, de nem kezdem az elején. Unalmas volna. Hanem ott, ahol már két éves asszony voltam. Egy napon csak arra ébredtem, hogy kedvenc ételeim nem izlettek. Napj szórakozásaimra ráuntam és frizurám megváltoztattam.

— Ez a változás fontos tünetei — szölt nevetve Miska.

— Igen, — hagyta jóvá az asszony. — Az nap nem ettem, nem mentem sehova, nem olvastam még a tárcákat sem s mikor véletlenül a tükörbe pillantottam, megijedtem magamtól. Egy kissé hizásnak indult, idegen frizuras asszonyt láttam magam előtt. S az elhízott asszony . . . Istenem! Élénken emlékszem, hogy az nap este, ahogy férjem elment a kaszinóba s magamra hagyott, csupa unalomból mindenféle bolondságokon jártattam az eszem. Eszembe jutott egy mende-monda, melyben egy asszony ismerősöm szerepelt titokban. S mindez csupa uhalomból. A férjemre is gondoltam, ki ez alatt a kaszinóban ült és kártyázott. Jobb szerettem volna pedig, ha itthon van. De nem volt.

Ez történt az első nap. A többi hasonló volt ehhez. S egy-két hónap múlva elhatároztam, hogy az uramat . . .

szerepet édessége a szülőt gyermekéhez vonzza s nincs olyan erkölcsi törvény se, mely őt gyermeke látásától eltiltaná akkor, midőn az a haláltorkában áll. Ez oknál fogva is módot kell neki nyújtani arra nézve, hogy családja körében tartózkodjék s azokat ápolja, gondozza. Helyette pedig kártársai a legnagyobb készséggel fogják az iskolai munkát végezni. Ismerve dr. Boér Antal járási főorvos úr emberszerető lelkét, reméljük, hogy felszólalásunk nem fog a pusztában elhangzó szó lenni.

Évfordulón. F. hó 8-án mult egy éve, hogy városunk gavallér fiát, Baghy Zsigát, elvesztettük. Jóbarátai és tisztelői nagy számban jelentek meg e napon a korán elhunyt sírjánál.

Nincs köszönet benne. Ha valaki embertársainak érdekeit megóvándó, teljesen önzetlenül, minden díj nélkül vállalkozik oly tisztségre, mint a csongrádi fogyasztási és értékesítő szövetkezet igazgatósági tagsága, akkor méltán elvárhatná, hogy az államgépezetnek minden tényezője felelősségterhes munkájában segítségére legyen. Sajnos, éppen az ellenkezője történik. Csongrádon nagy számban bizonyos körök szemében a szövetkezet, azért mindent elkövetnek, hogy vezetőit és a szövetkezetet bosszantsák és károsítsák. Ilyen okból eredhetett az a feljelentés is, hogy a szövetkezet igazgatósága nem szabályszerűen hirdette a megtartandó közgyűlést. Ebből azonban senkire kár nem háramlott, se pedig a törvényszék nem tett kifogást a közgyűlés érvényessége ellen, hanem egyszerűen elmarasztalta a szövetkezet igazgatósági tagjait 10—10 korona pénzbüntetésben. Nem akarunk a bírói végzéshez semmiféle kommentárt fűzni, csupán azt jegyezzük meg, hogy nincs köszönet abban, ha az ember önzetlenül is szolgálja a közügyet. Legjobb, ha belül a kukkóba és pipál.

Használjon Balkányi-féle Kamilla arc-crémet.

Színészlet. Az alföldi szini kerület a mult hó utolján tartotta éves közgyűlését Budapesten. Mint értesülünk, Palotai Antal szinigazgató a felső vidékre kapott engedélyt, míg a mi kerületünkbe másik szintarsulat lett beosztva. A tervezet szerint nálunk július és augusztus havában tartanak előadást a színészek.

Egyleti gyűlések. A polgári kör választmánya ma d. u. 3 órakor saját helyiségében ülést tart. — A jótékony nőegylet választmánya f. hó 13-án kedden a kaszinó könyvtári szobájában ülészik. — A kaszinó tegnapi este szintén ülést tartott, mely alkalommal tagfelvételek eszköztettek.

Lesz munka. A Körös-tisza-marosi armentesítő társulat legközelebb már megkezdí gátjainak javítását s a három milliós munka sok szegény embernek fog kenyeret juttatni. Majd az orosháza-szentes-csongrádi vasútépítés veszi kezdetét s így remélhető, hogy kedvező időjárás mellett éhínséggel nem fog küzdeni a nép.

— Szerelmes lett? vág közbe Miska.

— Nagyon. Tudja Szűcs eljött az *igazi*, aki rendszeren későn szokott jönni. De én is az *igazi* voltam ám, de már későn. Már ő vőlegény volt.

— Megnősült?

— Igen.

— És ön?

— Amint látja, nem haltam meg. Nem is halok. Én várok.

Erre elbámult Szűcs Miska. Ő pedig kacagott. Keserűen és kellemetlenül.

— Talán fázik? — kérdezte pár pillanatra. Akkor menjünk vissza, talán már keresnek is. Megindultak visszafelé.

— Hogy táncolnak! — sóhajtott az asszony. — Jökedvük lehetnek.

Majd megfogja a Szűcs karját és megszorítja.

— Csendesen! — súgja — jön Sass, a vőlegény. Kerüljük ki.

És csakugyan egy férfi alak közeledett ideges, gyors lépésekkel.

— Ez keres valakit — mondja Szűcs.

— Lehet — felelt az asszony — nem tudom.

És gyorsan menni kezdett, hogy alig birt Szűcs vele lépést tartani.

A ház előtt megállott és mintha mondani akart volna valamit, ránézett Szűcsre. De nem szölt, csak mutató ujját ajkára tette.

Azután újból a mulatók között voltak.

B. L.

A csongrádi jótékony nőegylet által folyó évi november hó 26-án a kaszinó helyiségeiben rendezett estély alkalmával felülvezetni szivesek voltak: Balkányi Lajos úr 2 koronát, Cseuz Imre úr 2 koronát, dr. Dékány Béla úr 2 koronát, dr. Heinrich István úr 2 korona 60 fillért, Mihálovics Iván úr 1 koronát, Porubszky József úr 10 koronát, Rosenberg Ede úr 2 koronát, dr. Sörös Miklós úr 60 fillért, Szokolay József úr 1 korona 20 fillért, Tasnady Imre úr 2 korona 60 fillért, Ujhelyi Nándor úr 1 korona 80 fillért és N. N. 1 korona 60 fillért, összesen 29 korona 40 fillért. Fogadják a kegyes szívű felülvezetők öszinte szívből jövő köszönetünket. *Az egylet elnöksége.*

Gazdátlan milliók. A kihúzott sorsjegyek, részvények, záloglevelek stb. nyerevényei révén sok millió korona hever gazdátlanul az illető pénztárakban, egyszerűen azért, mert a kisorsolt értékpapírok jogos birtokosai mítsem tudnak arról, hogy sorsjegyük ki van húzva. Hogy ezt példával is illusztráljuk, felemlítjük, hogy a Budavari sorsjegyeknél a 41019 sz. sorsjegy 40000 koronával, a Magyar vörös kereszt sorsjegyeknél a 103 sor. 75 sz. sorsjegy 20000 koronával, az 1434 sor. 36 sz. sorsjegy 30000 koronával, a Jásziv sorsjegyeknél a 4209 sor. 27 sz. sorsjegy 20000 koronával, az 5660 sor. 99 sz. sorsjegy 30000 koronával ki van húzva. Ezeket a nyerevényeket mind e mai napig senkiesem reklamáta, jóllehet e sorsjegyeket évekket ezelőtt húzták már ki. Ennélfogva, a kinek sorsjegyei és egyéb értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járátasa. Ilyenként ajánlható a „Pénzügyi Hírlap”, amelynek sorsolási mellékletét, a Pénzügyi Utmutatót a nagym. m. kir. belügyminiszter 32495 szám alatt mint teljesen megbízható szakközlönyt az összes törvényhatóságoknak, rendezett tanácsú városoknak és a gyámhatósági jog gyakorlásával felruházott községeknek, a nagym. m. kir. pénzügyminiszter 641. szám a. mint szakértelmű és pontosan szerkesztett közlönyt a pénzügyi tisztviselőknek és a nagymélt. m. kir. kereskedelemügyi miniszter 11041. sz. a. a szerkesztésnél követett irányelvekkel (vagy a hazai körforgalmú vasútnak hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői a januári számmal ingyen és bérmentve kapják a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvet, amely sok hasznos tudnivalón kívül tartalmazza a kezdettől fogva az 1903. év végéig kihúzott, de kifizetéséi ára egy évre, a Pénzügyi Utmutatóval és a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvvel együtt 5 korona, amely postautalványon küldendő be a kiadóhivatalba, VII., Kerepesi-út 44. szám.

Anyakönyvi bejegyzések

1904. december 3-tól december 10-ig

Születések: Bódi János, Major Anna, Balog Margit, Sarusi János, Forgó Ferenc, László Kókai Luca, Csépe Andras, Kádár Franciska, Dóme Lászlónénak halvaszülött lánya, Murányi Luca, Papdi Gizella, Szógi Magdolna, Juhász János, Kádár Mária, Sebestyén Ferenc, Kallai István, Palásti János, Boda Erzsébet, Bertus Katalin, Góg Mártonnénak halvaszülött fia, Kódor András, Szlapák Mária Magdolna, Nyilas Anna Mária, Sölyva Etelka, Deák Lajos.

Eljegyzés: Gulyás Mihály Kátai Juliannával.

Házasságkötés: Tyúkász András Kovács Margittal.

Halálozások: Maszlag András 37 éves, tüdőgümőkór. Tóth Mihály 50 éves, gégegümőkór. Özv. Dorszki Andrásné szül. Szabó Anna 71 éves, agyguta. Gyöngyi Gergely 17 éves, tüdőgümőkór. Marik Péter 19 hónapos, tüdőgyulladás. Palatinus Pál 85 éves, aggkor. Viktor Istvánné szül. Turi Mária 75 éves, aggkor. Gyovai József 3 hónapos, görcsök. Policser Ferenc 68 éves, aggkor. Dóme Lászlónénak halvaszülött lánya. Nyilas István 34 éves, tüdőgümőkór. Bodor Mária Erzsébet 10 napos, veleszületett gyengeség. Csépe András 4 napos, veleszületett gyengeség. Kádár Gergely 15 hónapos, angolkór. Palatinus Ferenc 21 hónapos, angolkór. Kocsis Mihály 2 hónapos, tüdőgyulladás. Szógi Magdolna 3 napos, veleszületett gyengeség. Donka Gergelyné szül. Balásza Julianna 60 éves, tüdőgyulladás. Góg Mártonnénak halvaszülött fia.

Szerkesztői üzenet.

Előfizető. A „Bogdán-úgyról”, mint nevezi, annyit tudunk csupán, hogy alantasi följelentése folytán vizsgálatot rendeltek el ellene és az még mindig folyik Szentesen. Positív hírt csak a vizsgálat befejezése után adhatunk.

Társzerkesztők:

BLÁZSIK MIHÁLY ÉS SÁGHY MIHÁLY.

Kiadók és lapu'ajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája

